

จุลสารส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง กรมป่าไม้ ฉบับที่ ๖ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

.....

จุลสารส่วนเสริมสร้างวินัย ฉบับนี้ขอแนะนำเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย และกรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมได้ที่เว็บไซต์ของส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง กรมป่าไม้

เรื่อง “สิทธิการลา กับสำนักรับผิดชอบต่อหน้าที่ราชการ”

แม้ว่าการลา จะเป็นสวัสดิการประเภทหนึ่งที่ได้รับจากทางราชการ แต่ถ้าหากปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบและแบบธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการ ก็อาจจะเป็นผิดทางวินัยได้ ดังนั้น จึงควรศึกษาระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้ดี เพราะจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและแบบธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการที่ได้วางไว้อย่างเคร่งครัด ดังเรื่องที่จะนำมาเป็นกรณีศึกษา ดังต่อไปนี้

อุทาหรณ์ในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานเทศบาลสามัญ ถูกกล่าวหาว่า กระทำความผิดวินัยฐานไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและธรรมเนียมของทางราชการ และฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ อันเป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๙ โดยมีพฤติการณ์ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหลายประการ กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลรวม ๘ วัน โดยไม่ปรากฏเอกสารการลาป่วยแต่อย่างใด และในระหว่างที่ป่วยผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อในสมุดบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการ โดยมีเจ้าหน้าที่นำสมุดบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการและเอกสารราชการอื่น ๆ ไปให้ผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อ ในขณะที่รักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล เมื่อทำการสอบสวนเสร็จผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (นายกเทศมนตรี) จึงมีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย จึงนำคดีมาฟ้องศาลปกครอง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๙ บัญญัติว่า “ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับแก่พนักงานเทศบาลโดยอนุโลม” ซึ่งตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบ และแบบธรรมเนียมของทางราชการและจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน ตามข้อบังคับที่ ก.พ. กำหนด” และตามข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง ของระเบียบ ก.ท. ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดว่า “พนักงานเทศบาลซึ่งประสงค์จะลาป่วยเพื่อรักษาตัว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนในวันทีลา เว้นแต่กรณีจำเป็นจะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรก ที่มาปฏิบัติราชการก็ได้ในการปฏิบัติราชการโดยปกติทั่วไป ข้าราชการต้องมาปฏิบัติราชการยังสถานที่ ปฏิบัติราชการของหน่วยงานนั้น ๆ และเพื่อเป็นหลักฐานว่าได้มาปฏิบัติราชการจึงได้มีระเบียบ และธรรมเนียมปฏิบัติ ให้ข้าราชการลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ณ สถานที่ปฏิบัติราชการเป็นประจำทุกวัน”

ข้อเท็จจริงเป็นที่ยอมรับแล้วว่า ผู้ฟ้องคดีป่วยเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล แต่เพื่อสร้างหลักฐานว่า มาปฏิบัติราชการจึงได้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชานำสมุดลงลายมือชื่อมาให้ผู้ฟ้องคดีลงนามที่โรงพยาบาล โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่ามีงานเร่งด่วนต้องปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากน้ำท่วมจึงต้อง กระทำการเช่นนั้น ศาลเห็นว่า เป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีเองจะได้ไม่ต้องเสียวันลา ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการศึกษาเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ฟ้องคดี และในฐานะที่ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการ ระดับบริหารที่ต้องปกครองดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาก็ยังเป็นการไม่สมควรที่จะประพฤติปฏิบัติเช่นนี้ ที่จะให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาเอาเยี่ยงอย่าง นอกจากนี้ การที่ผู้ฟ้องคดีป่วยก็มีระเบียบกฎหมายอยู่แล้วที่จะต้องมีการ ปฏิบัติราชการแทนหรือรักษาราชการแทน อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้

ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ได้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีนำสมุดบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการไปให้ผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อที่โรงพยาบาล ในระหว่างที่ผู้ฟ้องคดีพักรักษาตัวเป็นระยะเวลา รวม ๕ วัน ซึ่งเป็นวันเปิดทำการของราชการโดยไม่มียื่นใบลาป่วยตามข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง ของระเบียบ ก.ท. ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติไม่ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของทางราชการ และจงใจไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง ของระเบียบ ก.ท. ว่าด้วยการลาของพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีจึงถือได้ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๙ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ฟ้องคดี ก็เป็นสถานเบาอยู่แล้ว คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครอง สูงสุดที่ อ.๘๗/๒๕๕๓)

***** ข้าราชการย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องรักษา “วินัย” อย่างเคร่งครัด หากเมื่อใดที่ประพฤติ หรือปฏิบัติฝ่าฝืน “วินัย” แล้ว จึงต้องได้รับโทษตามสมควรแก่กรณี ยิ่งเป็นผู้บังคับบัญชาระดับผู้บริหารก็ยิ่งสมควรที่จะประพฤติปฏิบัติให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเอาผลประโยชน์ของทางราชการเป็นที่ตั้งมากกว่าเอาผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้ง *****

.....